

Mimarlar Odası ve Türkiye Mimarlık Ortamına Katkıları

N. Müge Cengizkan*

Mimarlar Odası, 1954 yılında özel bir kanunla kurulmuş, mimarlık mesleğinin uygulanması ile ilgili kuralların belirlenmesiyle görevli ve zorunlu üyeliğe dayanan, kamu ve toplum yararına çalışan Anayasal bir meslek kuruluşudur. Kurulduğundan bu yana, mesleğin ve meslektaşların sorunlarının, ülkemizin, kentlerimizin imar süreciyle doğrudan bağı nedeniyle, kentleşme sorunlarını dikkatli biçimde izlemekte, gerektiğinde müdahale etmektedir.

2009 yılında 55. yılını kutlayan Mimarlar Odası bu süreçte edindiği özgün bir birikime sahiptir. Mimarlık eğitiminden, sürekli mesleki gelişime, mesleki yeterliliklerin belirlenmesinden, uluslararası denklik arayışlarına kadar gündemde olan gelişmeler, ilgili kurumlarla birlikte değerlendirilmekte, meslek ortamının yeniden yapılanması çalışmaları sürdürülmektedir. “Toplum hizmetinde” bir meslek örgütü olarak Mimarlar Odası, mimarların haklarını koruma ve kollamanın yanı sıra, toplumun sağlıklı bir yaşam çevresine kavuşmasını ilke edinmiştir.

Kuruluş Ve Tarihçe

Türkiye’deki birçok kurum gibi, mimarların örgütlenmesi de Osmanlı döneminde başlamıştır. O dönemdeki adı Hassa Mimarlar Ocağı (saraya bağlı mimarlar) olan ilk örgütün görevi, devlete ait bütün yeni yapıların tasarımlarını hazırlamak, keşfini çıkarmak, inşaatlarını yürütmek, eski yapılarının onarımlarını yaptırmak gibi tüm teknik hizmetleri kapsardı. İstanbul dışında ocağa bağlı olarak çalışan Eyalet Mimarları bulunurdu.

*Editör. Mimarlar Odası Yayınları. e-posta: mimarlikdergisi@mo.org.tr

Öncü Okullar

Osmanlı'da modern anlamda mimarlık eğitiminin öncü okulları ise Mühendishane-i Bahri-i Hümayun (Deniz Mühendishanesi) 1776'da ve Topçu ve Mimar Mektebi olarak da anılan Mühendishane-i Berri-i Hümayun (Kara Mühendishanesi) 1795'te kuruldu. Yaklaşık bir asır sonra, 1883'te, mimarlık, resim, yazı ve süsleme bölümleri olan Sanayi-i Nefise Mektebi Âlisi; ardından 1914'te kızlar için uzun ömürlü olmayan İnas Sanayi-i Nefise Mektebi kuruldu. Böylece, mimarlığın modern eğitim sistemi içinde öğretilmesi ve Batılılaşma hareketleriyle Hassa Mimarlar Ocağı etkisini yitirdi.

İlk Dernekler

1908 yılında ilan edilen II. Meşrutiyet Anayasası, dernek kurma özgürlüğü getirmekteydi. Aynı yıl mimar ve mühendisler Mimar Kemalettin Bey'in çağrısı ile Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti'ni kurdular. I. Dünya Savaşı, Türk Ulusal Kurtuluş Savaşı gibi ülkenin en zor günlerinde çalışmalarını kesintilerle de olsa sürdüren cemiyet, 1909-1910 yılları arasında 12 sayı süren bir dergi de yayımladı.

1909 yılında ağırlıklı olarak Sanayi-i Nefise Mektebi mezunları tarafından kurulan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti ise, 9 Mart 1927'de mimarlık, resim, heykel ve süsleme bölümlerini de kapsayacak şekilde Güzel Sanatlar Birliği adı ile yeniden örgütlendi ve böylece İstanbullu mimarlar Güzel Sanatlar Birliği Mimari Şubesi çatısı altında toplandılar.

Ancak, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla mimarlar kendi bağımsız örgütlerine kavuşmak istediler. 18 Şubat 1927'de Ankara'da mimarların ilk ve Oda kurulana kadar tek bağımsız örgütü Türk Mimarlar Cemiyeti kuruldu. Bağımsızlık mücadelesi sonunda ilan edilen Cumhuriyetin ve Cumhuriyet mimarlığının kuruluş ve kurumlaşması iç içe ve özdeş olmuştur.

1934 yılında Türk Mimarlar Cemiyeti yöneticileri ile İstanbul ve İzmirli mimarların temsilcileri bir araya gelerek örgütün tüm ülkeyi kapsayacak şekilde çok şubeli bir hale getirilmesini ve adının Türk Yüksek Mimarlar Birliği olarak değiştirilmesini kararlaştırdılar. Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) 1948'de Lozan'da yapılan ilk kongresine de katıldılar ve bu örgütün kurucu üyelerinden biri

oldular. (1956'da Mimarlar Odası bu görevi Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nden devir aldı.)

Mimarlar, yaklaşık 25 yıl süren ve mühendislerle birlikte yürüttükleri mücadeleleriyle 27 Ocak 1954'te, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun yasallaşmasını sağladılar. Böylece yetki ve olanaklarının büyük bir kısmını Mimarlar Odası'na devreden Türk Yüksek Mimarlar Birliği'nin İstanbul ve İzmir Şubeleri kapandı. Birlik, çalışmalarını halen Ankara'da Mimarlar Derneği 1927 adı ile sürdürmektedir.

İlk Genel Kurul ve Örgütlenme

18 Ekim 1954'te Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde TMMOB Kurucu Genel Kurulu toplandı ve TMMOB'nin resmen kurulmasını sağladı. 15 Aralık 1954'te İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde yapılan Mimarlar Odası Kurucu Genel Kurulu'nda da Mimarlar Odası fiilen kuruldu. Başlangıçta ülke, Ankara, İstanbul ve İzmir Şubeleri olarak üç bölgeye ayrılmıştı. 1960'lı yıllarda yeni temsilcilikler açılmış, mesleki denetim uygulamasıyla örgüt yurt çapında daha da yaygınlaşmış, kasabalara dahi ulaşmıştır. 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren bu temsilciliklerin büyük bir kısmı şube statüsü kazanmıştır.

Toplumsal Sorumluluklar

Mimarlar Odası, halkın kent, çevre ve kültürel hakları ile mimarlık arasındaki ayrılmaz bağların fikir ve mücadele kurumu olarak görev yapmaktadır. Bu çabalar ile genelde mimarlık ortamının düzenlenmesi arasında doğrudan bir ilişki olduğundan, toplumsal sorumluluklarla yürütülen tüm çalışmalar, aynı zamanda mesleğin kamu yararına ve çevresel, kültürel değerlerin korunarak uygulanabilmesi için de önem taşımaktadır. Bu nedenle, mimarlığın sosyal ve sanatsal hedeflerinin ödünsüz savunulması, Oda'nın temel politikasını oluşturmaktadır. Bunlar özetle şöyle sıralanabilir: "İnsan haklarına, demokrasiye ve barışa bağlılık", kenti ve çevreyi sahiplenme", "bilimsel ve kuramsal etkinlikler düzenleme".

Oda'nın 2009 ve 2010 yılı gündeminde özellikle "Toplum ve Mimarlık" arasındaki bağların güçlendirilmesi önem verilen bir konudur. Mimarlığın toplumsal sorumluluğu bağlamında, günümüz dünyasında toplumun yaşam kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecek ve bu içeriğe uygun temaların işlenmesi gündeme getirilecektir. Toplumla birlikte mimarlığın tartışılması, topluma yönelik mimarlık yayınları üretilmesi, mimarlığın topluma tanıtılması, mimarlığın kendileri için gerekli olduğu bilincinin verilmesi çalışmaları yapılacaktır. "Çocuk ve mimarlık", "çevre ve mimarlık", "yoksulluk ve mimarlık", "kültürel kimlik ve mimarlık" başta olmak üzere çeşitli alanlarda toplumla buluşma ortamları yaratılacak, etkinlikler düzenlenecektir. Mesleki alanlarla ilgili tanıtım toplantıları, topluma yönelik yayınlar, web ortamında forum ve gündem oluşturma çalışmaları yapılacak ve basınla ilişkiler güçlendirilerek daha yaygın olarak toplumla paylaşılacaktır.

Çalışmalara Yön Verenler: Komiteler

Ülkemizde mekâna ve mimarlığa ilişkin değişik alanlarda, mesleğe ve ülke sorunlarına yönelik olarak programlar yapmak, mesleki etkinliklerin usul ve esaslarını belirlemek, Oda politikalarının oluşması sürecinde ilkelere ve uygulamaya yönelik araştırmalar yapmak üzere, alanının uzman isimlerini bir araya getiren komiteler görev yapmaktadır. Oda'nın güncel çalışmaları şu komiteler, çalışma grupları ve danışma kurulları eliyle yürütülmektedir.

- AB-GATS Sürecinde Mimarlık Mesleği Çalışma Grubu
- Afet Komitesi
- Anma Programı Komisyonu
- Bilirkişilik ve Gayrimenkul Değerleme Komitesi
- Enerji Etkin Yapılar ve Ekolojik Mimarlık Çalışma Grubu
- Herkes için Tasarım Çalışma Grubu
- Hukuk Çalışma Grubu
- İşyeri Temsilcilikleri Eşgüdüm Komitesi
- Kayaköy Çalışma Grubu
- Kentleşme, Mimarlık ve Planlama Komitesi
- Kültürel Mirasın Korunması ve Geliştirilmesi Komitesi
- Mesleki Uygulama ve Denetim Komitesi

- Oda Tarihi Derleme Çalışmaları Komisyonu
- Örgütlenme Çalışma Grubu
- Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi Yürütme Kurulu ve Bilim Danışma Kurulu
- Turizm ve Mimarlık Çalışma Grubu
- Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri Düzenleme Komitesi ve Seçici Kurulu
- Uluslararası İlişkiler Komitesi
- Yapı Malzemeleri Çalışma Grubu
- Yarışmalar Komitesi
- Yayın Komitesi

Başlıca Çalışma Alanları

Yukarıda bahsedilen çalışma alanları ile ilgili ulusal ve uluslararası toplantılar düzenlenmekte; diğer kurum ve kuruluşların düzenledikleri toplantılarda Oda'da sağlanan bilgi birikimi aktararak paylaşılmaktadır. Bunlar arasında, mimarlık kamuoyuyla daha fazla paylaşılan çalışma alanlarından bazılarında burada değinilmektedir:

Yarışmalar

Mimarlık hizmetlerinin yarışma yoluyla elde edilmesi, mesleğin gelişmesinin yanı sıra, mekânların ve yapıların daha zengin bir tasarım ve fikir birikimiyle topluma ve kentlere kazandırılması bakımından çok önemli bir olanaktır. Nitekim Türkiye'de bu olanak, özellikle Cumhuriyetin kuruluşundan sonra 1980'li yıllara kadar yoğun olarak değerlendirilmiş, çok sayıda kamu yapısının yanı sıra kent planları da yarışmalar sonucunda elde edilmiştir. Ancak, son 20 yılda bu konudaki isteklilik giderek azalmış, yarışma yerine özel sipariş yöntemi kamu kurumlarında öne çıkmıştır.

Bu süreç içinde yarışmaların yeniden yaygınlaşmasına çaba gösteren Mimarlar Odası, ülkede resmî kuruluşlar tarafından açılan ulusal ve uluslararası mimari proje yarışmalarının Mimarlar Odası ve UIA tarafından benimsenen kurallara uygun düzenlenmesi konusunda da titizlik göstermektedir. Oda, kurum ve kuruluşların mimarlık, planlama ve kentsel tasarım hizmetleri içinde yarışma yöntemi ile proje elde etme isteklerini, konuyla ilgili mevzuata uygun olarak yerine getirmek için gerekli

çalışmaları yapmakta, seçici kurul üyeleri için aday göstermekte ve yarışmaların usullere uygun sürdürülmesini ve sonlanmasını izlemekte ve denetlemektedir.

Mimarlık Eğitimi

Mimarlar Odası, ülkedeki mimarlık eğitiminin düzeyinin yükseltilmesi ve içeriğinin zenginleştirilmesi için sürekli çalışmalar yapmaktadır. Son dönemlerde uluslararası boyutlarda da hızlanan toplumsal değişimler mimarlık mesleğinin, dünyada olduğu gibi Türkiye’de de eğitimden uygulamaya değin yeniden tartışılmasına neden olmuştur. Mimarlık alanında verilen eğitimin yeterliliği konusu özellikle UIA’nın da gündeminde önemli bir yer tutmaktadır. Gerek ulusal eğitim sistemimize katkıda bulunmak, gerekse bu üyeliğimizden kaynaklanan sorumlulukları yerine getirmek amacıyla, Mimarlar Odası Mimarlık ve Eğitim Kurultayları’nı düzenlemektedir.

Mimarlık ve Eğitim Kurultayları

Küreselleşmenin bir gereği olarak yeni işlevler üstlenen uluslararası mimarlık örgütlerinin mimarlık eğitime ve mesleğine getirdiği yeni açılımlar, yeni görevler yanında, mimarlık hizmetinin serbest dolaşımı, bunun bir sonucu olarak, mesleki yeterliliklerin karşılıklı tanınması gibi gelişmelerin etkilerinin, ülkemizdeki mimarlık mesleğinin uygulamasına ve eğitim sürecine yansması kaçınılmaz olmuştur. Dünya mimarlık gündeminin temel konuları, üzerinde kapsamlı değerlendirilmeler yapılmasını beklemekte, daha farklı okumalarla irdeleme ortamlarının açılmasını gündemimize getirmektedir. Başta eğitimciler ve öğrenciler olmak üzere, mimarlık alanında yer alan tüm kesimlerin katılımıyla, güncel koşullarda mimarlık eğitiminin ve mesleği uygulama koşullarının tartışılması ve eyleme yönelik önerilerle kazanımlar sağlanması amacıyla 2001 yılından itibaren Mimarlık ve Eğitim Kurultayları’nı düzenlemektedir.

Meslek örgütü ile eğitim kurumlarının ortak çalışma ortamında buluşmasını sağlama misyonu ile yükümlenen kurultayların beşincisi, 11-13 Kasım 2009 tarihlerinde düzenlenecektir. Yapılı çevredeki kalitenin sadece mimarlık eğitiminde yüksek kalite hedefine ulaşılmasıyla çözülemeyeceği, yapı üretim sürecinin tüm bileşenlerini kapsayacak bir kaliteyi arama duygusunun yerleşmesiyle, bunun gereklerinin yerine getirilebileceği düşüncesiyle V. Kurultay’ın teması “Kalite / Yetki ve Sorumluluk”

olarak belirlenmiştir. Kurultaylara ilişkin tüm bilgilere www.mo.org.tr/mek adresinden ulaşılabilmektedir.

Mimarlık Eğitiminde Akreditasyon Çalışmaları

Mimarlık eğitiminde akreditasyon, eğitim, eğitimde kalite, eğitim sonrası pratik, yeterlilik için değerlendirme, kayıt ve meslek içi sürekli eğitim sistemi içinde bir adım olarak üniversitelerdeki meslek eğitimine kalite güvencesi verilmesini tanımlamaktadır. Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu (MOBBİG) ve Mimarlar Odası, mimarlık eğitiminde kalite güvencesi sisteminin paydaşları olarak “**Mimarlık Akreditasyon Kurulu**”nu oluşturmuşlardır. Kurulun çalışmalarına www.miak.org adresinden ulaşılabilmektedir.

Sürekli Mesleki Gelişim

Mimarlar Odası'nın görevleri arasında bulunan, mesleğin genel menfaatleri, kamu ve toplum yararı doğrultusunda yürütülecek sürekli mesleki gelişim çalışmalarını yürütmek üzere, Mimarlar Odası Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) Nisan 2004'te kurulmuştur. SMGM'nin amacı, mimarlık mesleği ve mesleki hizmetin etkinliğini, verimliliğini ve gelişimini sürekli kılmak amacıyla, meslek mensuplarına değişen dünya koşulları, bilimsel-teknolojik gelişmeler ve toplumsal gereksinimler çerçevesinde, mesleki formasyonlarını sürekli geliştirme ortamlarını, olanaklarını ve fırsatlarını sunmak; edindiği yeni bilgi ve becerilerini değerlendirmek ve referansları haline getirmektir.

SMGM, genel unvan kullanımına yönelik eğitimlerin eşkredilendirmesini sağlamanın dışında özel yetki kullanımı gerektiren bilirkişilik, yapı denetimi, gayrimenkul değerlendirme gibi konularda da sertifika programlarını çeşitlendirerek sürdürmeyi hedeflemektedir. Ayrıca sürekli mesleki gelişim konusunda özellikle UIA ve ACE'de olmak üzere, uluslararası ortamda yapılmakta olan çalışmalar Mimarlar Odası temsilcilerinin toplantılara katılımıyla izlenmektedir.

Ulusal Mimarlık Bilgi ve Belge Merkezi

Mimarlar Odası Kütüphanesi, sahip olduğu mimarlıkla ilgili her türlü bilgi, belge ve kaynakla kapsamlı bir araştırma ortamı yaratarak, mimarlık eğitimine ve mimarlık mesleğine bilgi desteği vermeyi amaçlayan bir hizmet birimidir. Amaç, sürdürülebilir bir kütüphane politikası oluşturmak ve kütüphaneyi Ulusal Mimarlık Bilgi ve Belge Merkezi durumuna getirmektir. Bu amaç doğrultusunda gelişen kütüphane, araştırma yapmak isteyen her kişinin kullanımına açıktır. Mimarlık çalışmalarında etkinlik ve verimlilik, konu ile ilgili herkesin en üst düzeyde bilgilendirilmesiyle yakından ilgilidir. Kütüphane ve bilgi teknolojilerindeki gelişmeleri de takip ederek yeniden örgütlenen Mimarlar Odası Kütüphanesi, başta Mimarlar Odası ve bağlı Şube ve Temsilciliklerin ürettikleri bütün çalışmaların, etkinliklerin ve benzeri dokümanları (kitap, dergi, bülten, slayt, fotoğraf, video, ses bandı, karar defteri, çalışma raporları, genel kurul tutanakları vb.), yarışma dokümanlarını, Türkiye’de mimarlıkla ilgili bütün kurum ve kuruluşların ürettikleri yayınları ve yurtdışı yayınlarını takip ederek, hızlı bir şekilde derlenmesi, düzenlenmesi ve ayrıca elektronik olarak hizmete sunulması faaliyetlerini yürütmektedir.

Kütüphane koleksiyonu, ağırlıklı olarak mimarlık mesleği ile ilgili yayınlardan oluşmaktadır. Ancak mimarlığın, diğer sanatlarla ve mesleklerle olan ilişkisinden dolayı şehir ve bölge planlama, kentsel planlama, peyzaj mimarlığı, iç mekân tasarımı, dekorasyon, sanat tarihi, inşaat mühendisliği gibi alanlardaki yayınları da kapsamaktadır. Daha fazla bilgi için web sitesi ziyaret edilebilir: www.mo.org.tr/kutuphane

Ödül, Sergi, Anma Etkinlikleri

Mimarlar Odası, Mimar Sinan’ın 400. ölüm yıldönümü olan 1988’de başlattığı ve her iki yılda bir düzenlediği **Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri** ile Türkiye’deki mimarlık düzeyini belgelemekte, başarılı çalışmaların ödüllendirilmesi geleneğini yaratmakta ve toplumun mimarlıkla buluşmasına katkıda bulunmaktadır. Sergi ve ödül programı, Türkiye’de mimarlık mesleği ve kültürünü gündeme taşıma yolunda kurumsal bir girişim örneği sergilemektedir. 2006 yılında gerçekleştirilen X. dönemi ile birlikte, sergi ve ödül programına eşzamanlı olarak “**Anma Programı**”; 2008 yılında

gerçekleştirilen XI. dönemi ile birlikte ise “**Sinan Ödüllü Mimarlar Programı**” başlıkları altında paralel programlar başlatılmıştır.

Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri

Programın amacı, “Ülkemizdeki mimarlık faaliyetlerinin tanıtılması, özendirilmesi ve ödüllendirilmesi yoluyla mimarlığın kamuoyu gündeminde bulundurulması, mimarlık ürünlerinin belgelenmesi ve güzel sanatların teşvik edilmesi” olarak belirlenmiştir. Türkiye’yi uluslararası sergi ve ödül programlarında temsil etmek üzere Mimarlar Odası’na yapılan kurumsal başvurular için belirlenecek adaylar da, Ulusal Mimarlık Ödülleri ile ödül adayları arasından önerilmektedir.

Program kapsamında, mimarlık alanında hayat boyu başarıların ödüllendirildiği “Büyük Ödül” (Sinan Ödülü) ve mimarlığa katkıda bulunan kişi ve kurumlar ile başarılı bulunan “yapı”, “proje” ve “fikir sunum”larının ödüllendirildiği “Başarı Ödülleri” olmak üzere iki türde ödül verilmektedir. Ödül programı, tüm ülkeden katılıma açık bulunması ve ödül alanların yanı sıra, katılımda bulunan ürünlerin Ulusal Sergi aracılığıyla tüm Türkiye’de sergilenebiliyor olması nedeniyle, ülkemiz mimarlığına ilişkin bir mimari ürün / yapı belgeliği niteliği taşımaktadır.

2008 yılının Nisan ayı içerisindeki Sinan Haftası’nda programın XI. dönemi tamamlanmış; 2010 yılında XII. dönemi gerçekleştirilecektir.

Anma Programı

Anma Programı, Türkiye mimarlığına, onun kentlerine, yapı stokuna, mimarlık kültürüne katkıda bulunmuş ve bugün hayatta olmayan mimar(lar)ın anısını yaşatmak üzere düzenlenen paralel bir programdır. Her dönem belirlenecek olan bir mimarın kendisi ve çalışmaları hakkında, seçildiği sergi ve ödül döneminden başlayarak gelecek döneme kadar, Mimarlar Odası tarafından Türkiye çapında çeşitli etkinlikler yapılmakta ve kamuoyu bu yönde teşvik edilmektedir. Bu programdan hareketle oluşturulan komisyon, Anma Programı çerçevesinde düzenlenecek sempozyum, sergi, yayın gibi çeşitli etkinlikleri yürütmektedir. Programın 2006-08 döneminde Mimar Kemalettin Bey, dönemi ve mimarlığı gündeme taşınmış; 2008-10 döneminde Seyfi Arkan üzerine çalışmalar sürdürülmektedir.

Sinan Ödüllü Mimarlar Programı

Sinan Ödüllü Mimarlar Programı, tüm meslek hayatı boyunca verdiği eserleri ve mimarlığa geçen hizmetleri nedeniyle Ulusal Mimarlık Ödülleri kapsamında “Büyük Ödül” (Sinan Ödülü) sahibi mimarın / ortak çalışan mimarların kamuoyuna panel, sergi, yayın gibi etkinliklerle tanıtılması amacıyla düzenlenen bir programdır. Programın ilki, XI. Ulusal Mimarlık Ödülleri kapsamında “Sinan Ödülü” verilen değerli mimar Ziya Tanalı için gerçekleştirildi.

Oda Tarihi Derleme Çalışmaları

2004 yılında 50. yılını kutlayan Mimarlar Odası, bu vesile ile pek çok etkinlik düzenlemiş ve bunları yayına dönüştürmüştür. Bu çalışmalar sırasında Odanın 50 yıllık tarihinin çeşitli dönemlerinde yer almış, emek vermiş, iz bırakmış mimarlarla kapsamlı söyleşiler yapılmış ve bu söyleşiler Sözlü Tarih Çalışmaları başlığı altında Oda arşivine kazandırılmıştır. Halen sürdürülmekte olan bu çalışmalarla geçmişin mimarlık eğitim ve anlayışına ışık tutmak bir yana, mesleki uygulama ortamıyla mimarların toplumsal ve özel hayatlarına dair anılarını kendi seslerinden geleceğe aktardıkları tarihi öneme sahip zengin bir arşiv oluşturulması hedeflenmektedir.

Yayın ve Arşiv Çalışmaları

Mimarlar Odası, mesleki ve toplumsal sorumluluklarını zengin ve yaygın yayın çalışmalarıyla belgelemekte ve daha yaygın ulaşımını sağlamaktadır. Bu çalışmalar kısaca şunlardır:

Mimarlık Dergisi: Mimarlar Odası'nın 1963'ten bugüne uzanan yayın etkinliğinin en önemli temsilcisi **MİMARLIK** dergisi, 2008 yılında 45. yılını kutlamıştır. Türkiye'nin en uzun soluklu mimarlık dergisi olan **MİMARLIK**'ın, 2009 yılı sonunda 350. sayısı yayımlanmış olacaktır. Oda'nın 1963 yılından bu yana tüm üyelerine ücretsiz olarak ilettiği dergi, iki ayda bir yayımlanmakta, mesleğe ilişkin güncel konuları, tartışmaları, araştırmaları ve önerileri aktarmayı amaçlayan, belirli konular üzerine hazırladığı dosyalarla kapsamlı bir kaynak niteliği taşımaktadır. Dergi uluslararası ve prestijli

birçok veritabanında taranmaktadır. Hem üyelerin, hem de Türkiye’den ve uluslararası ortamdaki yazarların değerlendirme ve görüşleriyle katkıda bulunduğu dergiye gönderilen yazılar Yayın Komitesi tarafından değerlendirilmektedir. Derginin 2003 yılından itibaren yazı ve görsellerinin tümüne, 1963 yılından itibaren tüm sayıların ise içindekiler sayfalarına (yazı başlıkları ve yazarları) www.mo.org.tr/mimarlikdergisi adresinden ulaşılabilmektedir.

Belgeler Bülteni: Uluslararası belgeleri kamuoyuyla paylaşmak amacıyla iki ayda bir yayımlanan uluslararası bilgi föyü’nün, içeriğini oluşturan Oda’nın çalışmalarını yakından takip ettiği Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) ve Avrupa Mimarlar Konseyi’nin (ACE) ürettiği belgelerden ve bunların yanı sıra mimarlık mesleğiyle doğrudan veya dolaylı ilişkili Avrupa Birliği belgelerinin takibinin yapılarak yayımının sürdürülmesi; 2008 yılının UIA’nın 60. yılı olması nedeniyle, UIA’ya ilişkin çeşitli belgelere yıl içindeki sayılarda yer verilmesi; föyün, yalnızca ilgili Mimarlar Odası üyelerine değil aynı zamanda kamu kurumları ve üniversitelerdeki ilgili çevrelere düzenli olarak ulaştırılmaya devam edilmesi; föyün aynı zamanda internet ortamında sunulmasına devam edilmesi düşünülmektedir.

Diğer Süreli Yayınlar: Derginin yanı sıra, tüm üyelere iki ayda bir gönderilen **Mimarlık Haberler** (www.mo.org.tr/mimarhaber) bülteninde de Mimarlar Odası’nın ilgi ve çalışma alanına giren konularla ulusal ve uluslararası ilişkiler hakkında güncel bilgilere yer verilmekte, web sayfalarından da izlenebilmektedir. Oda’nın Şubelerinde de bölgesel dergiler yayımlanmaktadır: Batı Akdeniz Mimarlık (Antalya Şubesi), Bülten (Ankara Şubesi), Ege Mimarlık (İzmir Şubesi), Güney Marmara Mimarlık (Bursa Şubesi), *mimar.ist* (İstanbul Büyükşehir Şubesi), Tol (Kayseri Şubesi). Bu yayınların yanı sıra birçok şube kendi üyelerine yönelik bültenler hazırlamaktadır.

Mimarlar Odası Web Sitesi ve E-bülten: Mimarlar Odası web sitesinin düzeni ile ilgili olarak ayrı bir ekip çalışma yapmaktadır. Oda sekreterliği de içeriğin güncellenmesi konusunda çalışma yürütmektedir. Yayın Komitesi olarak ilgili alanlardaki bölümlerin düzenlemeleri dışında da web sitemizin güncelleşmesinde ve Oda merkezinin elektronik haberleşmesi konusunda Sekreterliğe yardımcı olunması gerekmektedir. Ne tür yolla yapılırsa yapılsın sonuçta bir yayın söz konusu olmaktadır ve editörlük gerekmektedir. Geçen dönem başlatılan ve 15 günlük periyotla yayımlanan e-bültenin mevcut şekliyle sürdürülmesi düşünülmektedir.

Web sitesi içerisinde yeni bölümlerin açılması (Örneğin Mimar Kemalettin ve Seyfi Arkan ile ilgili çalışmaların web’de de ana hatları ile yer alması; Mimar Sinan ile ilgili bir sayfa hazırlanması vb.) planlanmaktadır. Sitede ayrıca, ulusal basında mimarlık ve kent ile ilgili haberlere günlük olarak ulaşılabilecek ve aynı zamanda geriye dönük tarama olanakları ile arşivi geliştirilmiş bir sayfanın açılması hedeflenmektedir.

Süresiz Yayınlar: Mimarlar Odası, öncelikle düzenlediği toplantı, seminer, konferans, kongre, yarışma ve ödül programı etkinliklerinin yayını olmak üzere, mimarlık ortamına dair güncel tartışmaları içeren ve kaynak niteliği olan kitaplara da yayın programında yer vermektedir. Oda’nın her iki yılda bir düzenlediği Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri katalogları ve Türkiye mimarlık ortamı için çok önemli olan mimari ve kentsel tasarım yarışmaları Oda’nın temel yayın etkinliklerini oluşturmaktadır. Ayrıca her şubenin, kendi etkinlikleri ve çalışmaları paralelinde hazırladıkları çeşitli yayınları bulunmaktadır.

Mimarlar Odası Yayınları arasında (Şube ve Temsilciliklerin yayınları hariç) yılda ortalama 30 kitap yayımlanmaktadır.

Mimarlar Odası Yayınları’nın 2008-2010 Programı

Bu dönem Mimarlar Odası’nın en önemli çalışma eksenlerinden biri olarak belirlediği “**mimarlığı toplumla buluşturma**” hedefi doğrultusunda:

- Mimarlığı ve mimarları toplumun farklı kesimlerine ve farklı yaş gruplarına anlatabilmek üzere popüler mimarlık kitaplarının,
- Topluma yönelik tematik gazete eklerinin,
- Değişik yaş gruplarındaki öğrenciler için yayınların,
- Toplum bilgilendirmeye yönelik mesleki olmayan, popüler yanı ağır basan bilgilendirme için broşür, afiş vb. malzemenin,

hazırlanması düşünülmektedir.

Bu dönem Anma Programı çerçevesinde belirlenen **Seyfi Arkan** hakkında, program için kurulan komisyonun belirleyeceği içerik çerçevesinde çeşitli türde yayınlar Anma Programı Dizisi içerisinde yayımlanacaktır. Oda’ya ve mesleğe emek veren mimarların monografileri “*Mimarlığa Emek Verenler: Monografiler Dizisi*” içerisinde sürdürülecektir.

Mimarlar Odası'nın en önemli etkinliklerinden biri olan Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri katalogları ve Oda'nın önemli kitap dizilerinden olan yarışma kitapları, **Yarışmalar-Ödüller Dizisi** içerisinde yayımlanmaya devam edecektir.

Mimarlar Odası'nın bu dönemden başlayarak Ulusal Mimarlık Ödülleri'nde "Büyük Ödül" (Sinan Ödülü) alan mimarlar için yapacağı etkinlikler çerçevesinde yayınlar yapması; bu yayınlardan ilkinin XI. dönemin Büyük Ödül sahibi Ziya Tanalı için hazırlanması çalışmaları sürdürülmektedir.

SANART Derneği'nin evsahipliği ile Temmuz 2007'de Ankara'da gerçekleştirilen Uluslararası Estetik Kongresi'nin ana destekleyeni olan Mimarlar Odası ile SANART arasında geçen dönem başlayan işbirliği sürdürülerek, bu çerçevede, Dünya Estetik Kongresi'ndeki "mimarlık" altbaşlığı altında sunulan bildiriler "*Mimarlıkta Estetik Düşünceler*" kitabı içerisinde yayımlanacaktır.

Yayın Komitesi'nin oluşturduğu programın dışındaki yayın önerilerine açık olunması temel ilkesi sürdürülecektir.